

O B R A Z L O Ž E N J E

UZ NACRT PRAVILNIKA O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O OPSKRBI KVALIFICIRANIH KUPACA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM I POSTUPKU PROMJENE OPSKRBLJIVAČA

Regulatorna komisija za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine – FERK ovim obrazloženjem objašnjava pravnu i činjeničnu osnovu za donošenje Nacrta pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača.

Obrazloženje je izrađeno kako bi se javnosti omogućilo razumijevanje pravne osnove koja FERK mora uvažavati u postupku donošenja općih akata kojima se, na osnovi zakonskog ovlaštenja, na opći način uređuju pojedina pitanja iz elektroenergetskog sektora u cilju razrađivanja i primjene pojedinih zakonskih odredbi radi otvorenog i neometanog procesa funkcioniranja tržišta električne energije.

I. PRAVNA OSNOVA

Zakon o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj 66/13, 94/15, 54/19, 1/22 i 61/22), Statut Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj 24/14 i 91/15), Poslovník o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije BiH, broj 29/14, 31/16 i 84/19), Pravilnik o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj 89/14 i 84/19)

Člankom 13. Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, uz ostalo, propisano je da pravilnik o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom propisuje Regulatorna komisija, a propisane su i obvezne odredbe koji isti treba sadržavati, dok su člancima 15. i 16. zakona propisane odredbe vezane za tržište električne energije, kao i provedbu razvoja tržišta sukladno aktima Regulatorne komisije. Člankom 21. ovog zakona propisane su nadležnosti FERK-a, a uz ostalo i nadzor tržišta električne energije, donošenje metodologije i kriterija za utvrđivanje cijena usluge javnog opskrbljivača, vrijeme trajanja usluge javnog opskrbljivača i vršenje nadzora nad primjenom cijene usluge javnog opskrbljivača, davanje suglasnosti na cijene usluge javnog opskrbljivača nakon potpunog otvaranja tržišta električne energije, propisivanje procedure i kriterija za odabir rezervnog opskrbljivača, uključujući i vrijeme trajanja usluge rezervnog opskrbljivača i nadzor nad primjenom cijene usluge rezervnog opskrbljivača, kao i da FERK osigurava nediskriminaciju, učinkovitu konkurenciju i učinkovito funkcioniranje tržišta

električne energije. Člankom 22. istog zakona propisano je i da je FERK obvezan sukladno međunarodnim normama i standardima Europske unije, Elektroenergetskom politikom, reformom energetskeg sektora, provedbenim propisima i aktima DERK-a osigurati postupno uvođenje, reguliranje i razvoj tržišta električne energije, kao i osigurati transparentne i ravnopravne odnose između svih sudionika na tržištu i donositi provedbene propise za ostvarivanje propisanih nadležnosti. Člankom 57. Zakona o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine propisane su detaljne odredbe o opskrbi kvalificiranih kupaca, kao i odredbe vezane za opskrbu električnom energijom od javnog opskrbljivača i pravo na rezervnog opskrbljivača, dok je člankom 59. zakona, uz ostalo, propisano da kvalificirani kupci imaju pravo slobodno izabrati opskrbljivača električne energije, a istim članom propisana su prava i obveza kvalificiranog kupca, uključujući zaključivanje ugovora sukladno važećim zakonima i propisima.

Člankom 10. i 11. Statuta Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine propisano je kako FERK ima nadležnosti i obveze propisane Zakonom o električnoj energiji u Federaciji Bosne i Hercegovine, Zakonom o korištenju obnovljivih izvora energije i učinkovite kogeneracije i Zakonom o naftnim derivatima u Federaciji Bosne i Hercegovine, ali i kako će, uz navedene nadležnosti, FERK obavljati i poslove propisane mu drugim zakonima i propisima iz oblasti energije, dok je člankom 23. stavak (1) i stavak (2) ovog Statuta propisano da FERK donosi opće i pojedinačne akte neophodne za njegov rad.

Člankom 32. stavak (1) Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine propisano je kako se pravilnikom pobliže razrađuju zakonski propisi u okviru nadležnosti i ovlaštenja FERK-a, kao i pitanja unutarnje organizacije i rada FERK-a.

Člankom 23. Pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača propisano je, uz ostalo, da FERK prati i analizira učinke primjene ovog pravilnika u tržišnim uvjetima, usklađuje njegove odredbe sa promijenjenim okolnostima i stvarno dosegnutim stupnjem razvoja tržišta električne energije, kao i da usklađuje metodologije iz ovog pravilnika sa promijenjenim okolnostima razvoja tržišta električne energije, dok se izmjene i dopune ovog pravilnika vrše po istom postupku koji se primjenjuje za njegovo donošenje.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE PRAVILNIKA

Osnovni razlog za donošenje Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača su rezultati nastali kontinuiranim praćenjem primjene Pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača (Službene novine Federacije BiH, broj 89/14 i 84/19) s obzirom na to da FERK-ovu obvezu analiziranja rezultata njegove dosadašnje primjene i potrebe prilagođavanja pojedinih odredbi kretanjima i do sada uspostavljenim tržišnim odnosima i praksama u energetskeg sektoru, a sve u cilju neometanog funkcioniranja tržišta električne energije. Na osnovi navedenog utvrđeno je kako je potrebno izmijeniti i dopuniti odredbe pravilnika vezane za operatora sustava, kao i izmijeniti i dopuniti odredbe iz propisane Metodologije za utvrđivanje cijena usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge u Federaciji BiH vezane za cjenovni dizajn i podloge za određivanje cijena usluge javnog opskrbljivača, kao i pojasniti način na koji FERK nadgleda cijene usluge rezervnog opskrbljivača propisan Metodologijom za utvrđivanje cijena usluge rezervnog opskrbljivača u Federaciji BiH.

S obzirom na navedeno FERK se opredijelio za reguliranje ove materije kao u Nacrtu pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača.

III. PREDMET RAZMATRANJA PRAVILNIKA

Nacrtom pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača se definira pojam operatora sustava, usklađuje terminologija vezana za nadležnog operatora sustava, te se mijenjaju odredbe Priloga 1. Metodologija za utvrđivanje cijena usluge javnog opskrbljivača za pružanje univerzalne usluge u Federaciji BiH vezane za cjenovni dizajn, a dopunjavaju odredbe vezane za podloge za određivanje cijena usluge javnog opskrbljivača s detaljnim tablicama koje se obvezno dostavljaju uz prijedlog cijene usluge javnog opskrbljivača, dok se mijenjala odredba Priloga 2. Metodologija za utvrđivanje cijena usluge rezervnog opskrbljivača u Federaciji BiH vezana za način nadgledanja cijena usluge rezervnog opskrbljivača.

IV. SVRHA OBRAZLOŽENJA

Svrha obrazloženja je informiranje javnosti o činjeničnim i pravnim osnovama Nacrta pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača.

Ukoliko se iz sažetka komentara zainteresiranih osoba ocijeni kako je neophodna suštinska revizija nacrta pravilnika, FERK će obnoviti postupak opće rasprave, sukladno članku 39. stavak (3) Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine i članku 25. stavak (2) Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju zahtjeva, sporova i žalbi (Službene novine Federacije BiH, broj 57/12, 71/14 i 31/16).

Ukoliko su komentari takve naravi da ne zahtijevaju suštinsku izmjenu ili ukoliko FERK odluči ne vršiti reviziju predloženog teksta, isti će staviti na dnevni red redovite sjednice, razmotriti i usvojiti.

V. PLANSKE AKTIVNOSTI FERK-a

Nacrt pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača FERK je usvojio na II. redovitoj sjednici održanoj 30.1.2023. godine. Obavijest o održavanju sjednice objavljena je 20.1.2023. godine, na oglasnoj ploči FERK-a i na internetskoj stranici FERK-a.

Uz nacrt pravilnika, FERK je na istoj sjednici usvojio i tekst obrazloženja uz ovaj nacrt i utvrdio tekst obavijesti za javnost, za prikupljanje komentara i održavanje opće rasprave. Obavijest za javnost za prikupljanje komentara i održavanje opće rasprave tijekom koje će FERK zaprimati komentare javnosti, objavit će se na internetskoj stranici FERK-a.

Zainteresirane pravne i fizičke osobe mogu podnositi pisane komentare na Nacrt pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom

energijom i postupku promjene opskrbljivača u razdoblju od dana objave obavijesti do dana isteka roka za podnošenje pisanih komentara. Nacrt pravilnika s Obrazloženjem moći će se preuzeti u sjedištu FERK-a, na protokolu, Kneza Domagoja 12 A u Mostaru ili na internetskoj stranici FERK-a, www.ferk.ba, u razdoblju od 1.2. do 17.2.2023. godine, kada ističe rok za podnošenje pisanih komentara. Pisani komentari moraju biti potpisani.

FERK će održati opću raspravu o nacrtu pravilnika 16.2.2023. godine, u Mostaru, u prostorijama FERK-a, s početkom u 12 sati.

Na opću raspravu mogu doći sve zainteresirane pravne i fizičke osobe kojima će se pružiti mogućnost davanja komentara na nacrt pravilnika. Vremenski rok za davanje komentara bit će ograničen sukladno uputama danim tijekom opće rasprave. Voditelj rasprave je osoba koja odredi FERK.

Svi zaprimljeni pisani i usmeni komentari će biti pažljivo razmotreni, te će isti uz izvješće voditelja postupka s održane opće rasprave biti objavljeni na internetskoj stranici FERK-a.

Prijedlog pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača pripremljen od voditelja postupka opće rasprave bit će razmatran u svrhu usvajanja na redovitoj sjednici FERK-a, koja će se održati sukladno planu rada FERK-a o čemu će javnost biti pravodobno obaviještena.

Kada bude usvojen, Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o opskrbi kvalificiranih kupaca električnom energijom i postupku promjene opskrbljivača dostavlja na objavu Službenim novinama Federacije BiH.

FERK zadržava pravo izmjene ovih planskih aktivnosti.